

ಕೂರ್ಯ

JANUARY 2013

ನಿಸರ್ಗದಡೆಗೆ ಪಯಣ

**WILDLIFE
CONSERVATION
GROUP**

© WCG

ಕಾನನ

JANUARY 2013

ನಿಸರ್ಗದಡೆಗೆ ಪಯಣ

ಲೇಖನಗಳು

- * ಕಬ್ಬಿನಿಯ ದಡದಲ್ಲಿಯೇ - ಅಶ್ವತ್ಥ.ಕೆ.ಎನ್
- * ಮಂಡಲ - ನಾಗೇಶ್.ಓ.ಎಸ್
- * ಹಕ್ಕಿಲೋಕ - ಅಶ್ವತ್ಥ.ಕೆ.ಎನ್
- * ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ - ಶಂಕರಪ್ಪ.ಕೆ.ಪಿ
- * ಮಹಾಪ್ರಳಯ - ಕೃಷ್ಣನಾಯಕ್

ಅನಿಸಿಕೆ

E-mail: kaanana.mag@gmail.com

ಮುಖಪುಟ: ಮುಸುವ

© WCG

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನಾವು ಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಈಗಲೇ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಖಾಲಿಯಾಗಿವೆ. ಬೋರ್ವೆಲ್ ಗಳು ಬತ್ತಿ ತಳನೋಡುತ್ತಿವೆ. ಕೆಳದ ವರ್ಷವೆ ಮಳೆಯಾಗದೇ ಬರಗಾಲ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲೇ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೇವಿಲ್ಲಾ. ಇನ್ನು ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಉಂಟಾದರೆ ಭಾಣಲೆಯಿಂದ ಬೆಂಕಿಗೆ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ. ನಾವು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತು ಮೂಕ ವೀಕ್ಷಕರಂತೆ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ವಿನಾಶದಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ .

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥ.ಕೆ.ಎನ್ ರವರು ಕಬಿನಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೇಸಿಗೆಯ ಬವಣಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಒ.ಎನ್ ರವರು ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿಟ್ಟಾಗ ಸಿಕ್ಕ ಮಂಡಲಹಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಕ್ಕಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಾವು ಮೀನು ಹದ್ದುಗಳಿದ್ದ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಬಿ, ಮರಿಗ, ರಾಮಾಚಾರಿಯರು ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಗರುಡ ಪಕ್ಷಿಯ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಶ್ವತ್ಥ.ಕೆ.ಎನ್ ರವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಡಗಾಸ್ಕರ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ದೈತ್ಯ ರಾಕ್ಷಸ ಕಪ್ಪೆಯ ಪಳಯುಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕರಪ್ಪ.ಕೆ.ವಿ ರವರು ವಿ ವಿ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ .ಕೊನೆಗೆ ಮಹಾಪ್ರಳಯ ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಾಯಕ ರವರು ಮೂಡಲಿ ಹೊಸ ಜಾಗೃತಿ ಎಂದು ಆಶಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪ್ ರವರಿಗೆ ಕಾನನ ತಂಡದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು .

ಅರಣ್ಯ, ವನ್ಯಜೀವಿ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ, ಕವನ, ಕಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತಾವೂ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು

ಇ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ : kaanana.mag@gmail.com

Wildlife Conservation Group

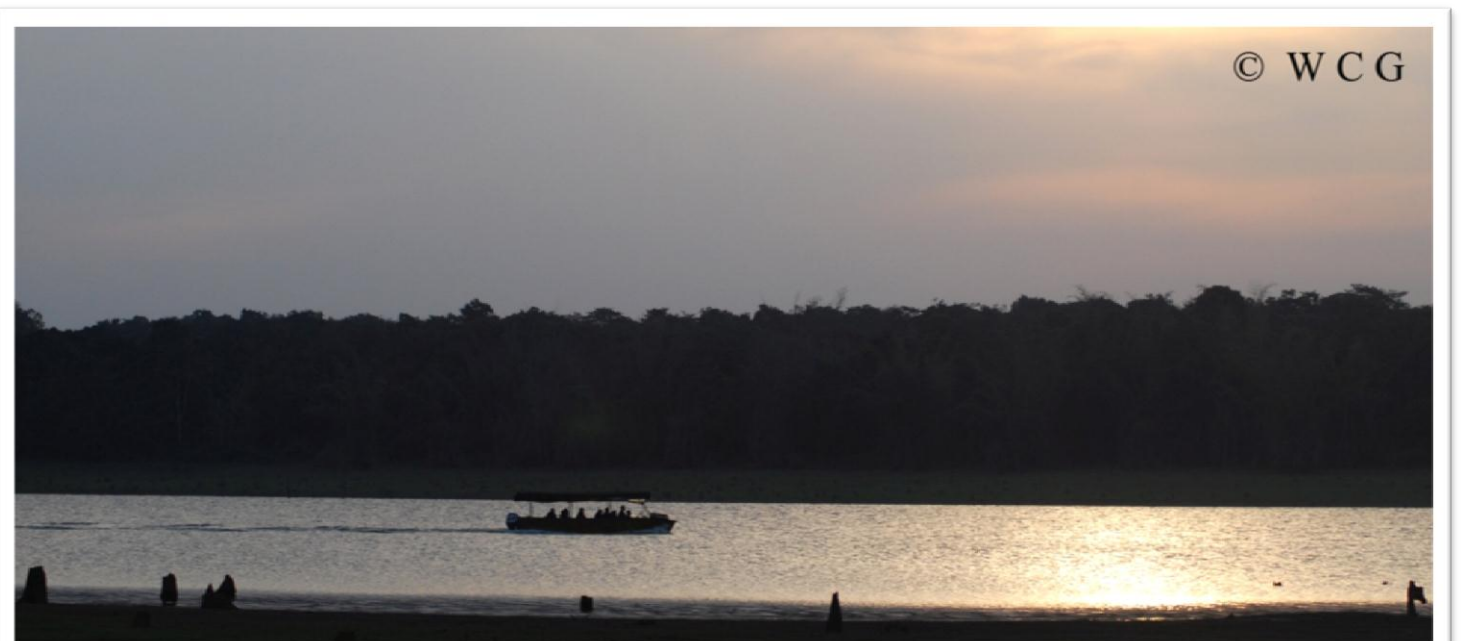
ಕಬಿನಿಯ ದಡದಲ್ಲಿಯೇ

ಕಬಿನಿಯ ಹಿನ್ನೀರು ನನಗೆ ತುಂಬ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಜಾಗ, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಕಬಿನಿ. ಇದು ಬಂಡಿಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗರಹೊಳೆ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 1974 ರಲ್ಲಿ ಕಪಿಲ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಬಿನಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದಾಗ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಇಂದು ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವರದಾನವಾಗಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಹಿನ್ನೀರು, ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಇಂಗಿಹೋಗಿ ಬಿರುಕುಗಳು ಬಿಟ್ಟು, ಬಿರುಕುಗಳ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಲುಸಾದ ಗರಿಕೆಯ ಹುಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾದರೂ ಅದು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷವೇ!.

ಕೆಸರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಕ್ಕರೆಗಳು ಮೀನು-ಏಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹಿಂಡು ಹಿಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಕಾಟಿ, ಸಾರಂಗ, ಹಂದಿ, ಕೆನ್ನಾಯಿಗಳು, ನೀರಿಗಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನದಿಯ ಹಿನ್ನೀರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಆನೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಗುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ!. ಒಂದು ವಯಸ್ಕ ಆನೆಗೆ ದಿನಹೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಕೆಜಿಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೇಕು, ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಹಾರ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು! ಕಾಡೆಲ್ಲ ಒಣಗಿಹೋಗಿ ಕಾಳಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸಿಕ್ಕರೂ ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲು ತೀರಾ ಒರಟು, ಈ ಹುಲ್ಲು ಪುಷ್ಟಿಕರ ಆಹಾರವಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಆನೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ಆನೆಗೆ ಆಹಾರ ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟವಿರಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಪರಿವಾರಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?. ಆಗ ಆನೆಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಕಬಿನಿಯ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಿರುಕುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉಲುಸಾದ ಗರಿಕೆಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮೇಯಲು ಹಿಂಡು-ಹಿಂಡಾಗಿ ಸಾವಿರರು ಆನೆಗಳು ಬರುತ್ತಾವೆ. ಇದು ಇಡೀ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ನಂಬರ್ ಒನ್ ಬಿಡಿ. . .!.

ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಮಾನವನ ಅತಿಕ್ರಮಣದಿಂದಾಗಿ ಆನೆಗಳ ಪ್ರಪಂಚ ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಆನೆಗಳ ನೆಲೆಗೆ ಲಗ್ನೆಯಾಕಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಬಿನಿ

ನದಿಯ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಕೆಲ ಭಾಗಗಳು ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಗಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿದ್ದು ಜನರ ಅತಿಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯೇ ಅಪಾಯ ಉಂಟು. ಕಬಿನಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ರೆಸಾರ್ಟ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿ, ಮತ್ತಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಬಯಲು ಮಾಡಿ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಣ್ಣು ಸಡಿಲಗೊಂಡು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಲಾಶಯ ಹೂಳಿನಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆನೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ-ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಪಾಯಗಳಿವೆ ಪ್ರತಿದಿನವು ಇಲ್ಲಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಆಜು ಭಾಜುಗಳಲ್ಲದೆ ಒಳಗಡೆಯೇ ಮೇಯಬೀಡುವುದರಿಂದ ಆನೆ, ಕಾಟಿ, ಜಿಂಕೆಗಳಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಂದ ಹರಡುವ ಕಾಲುಬಾಯಿ ಜ್ವರದಂತಹ ಭೀಕರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಮೊನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಗಂಡತ್ತೂರು ಬಳಿಯ ಕಬಿನಿಯ ಹಿನ್ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬ ಬೇಸರವೇ ಆಯಿತು. ಅದೇಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೂ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ!. ಛಾಯಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಆನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ. ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಯುವ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಂತಹ ಯಾವುದೋ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಆನೆ ಬಡಕಲಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರಬಹುದು .

ಮಂಡಲ

ಬೇಸಿಗೆ ಮುಗಿದು, ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಕೆಲವೇ ವಾರಕ್ಕೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೋಳಾಗಿ ತಟಸ್ಥವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸಕಲ ಗಿಡಮರಗಳಿಗೂ ಜೀವ ಬಂದಂತಾಗಿ ತನ್ನ ಮೈ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಎಲೆ ಚಿಗುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಾಡಿನ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದಾಗ ಗಾಳಿಗೆ ಓಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಮರಗಳು ನಮ್ಮನ್ನೇ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡಿನ ಪ್ರೀತಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿ ಇದರ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚುಆಸೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

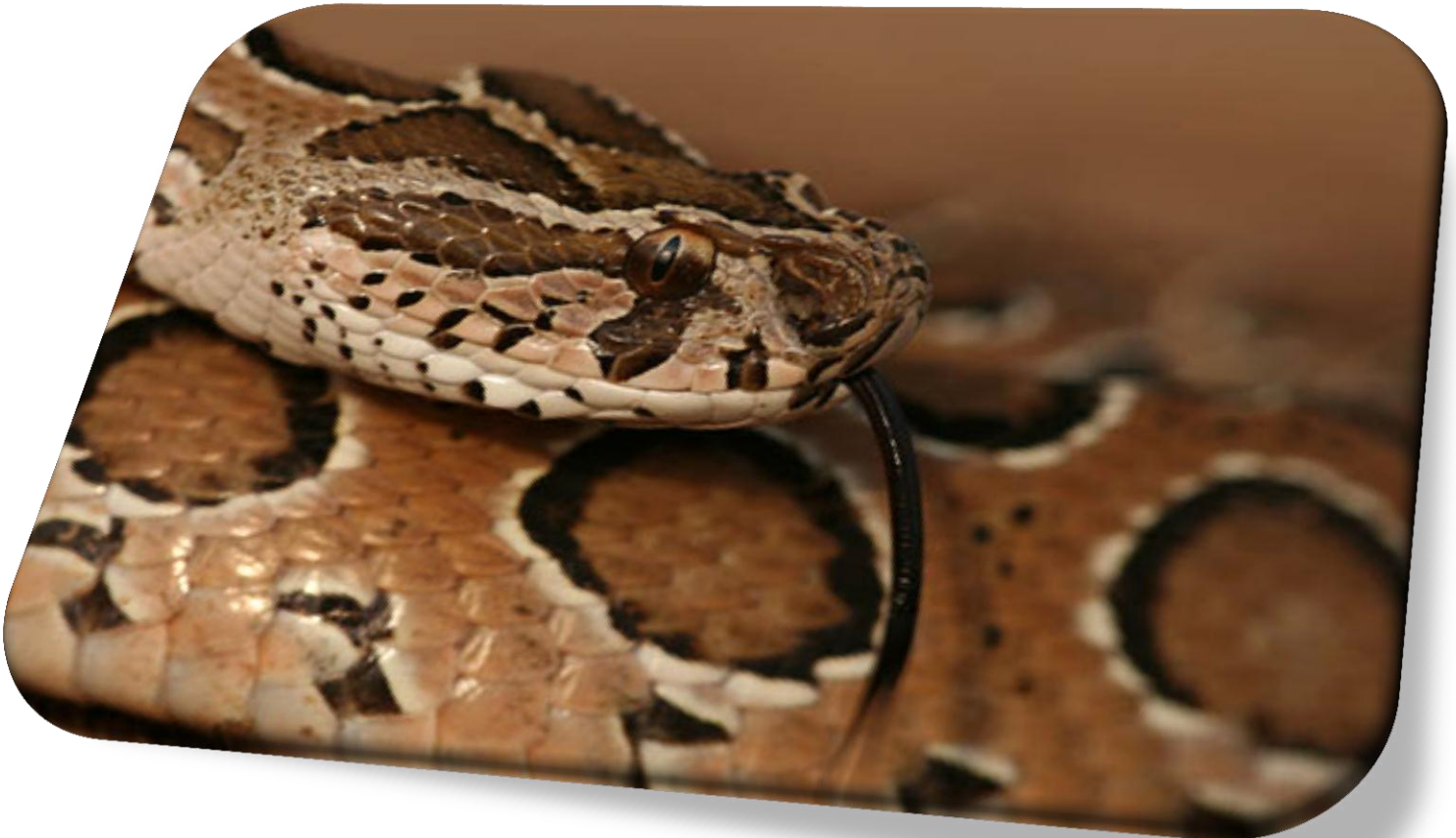
ಕಾಡಿನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋತುಹೋಗಿದ್ದ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಶಂಕರ್ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮುಂದಿನ ಭಾನುವಾರ ನಮ್ಮ ಕಾಡಿನ ಧಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ದೊಡ್ಡಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಜೀಪ್ ಓಡಾಡುವ ಕಾಡಿನ ರಸ್ತೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು 3 ಕಿ. ಮೀ ಬೆಟ್ಟದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ಟಾರ್ಟಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಗೆ ಬರುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. ಹೊರಡುವ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 'ವೀಕ್ ಎಂಡ್' ಕಳೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದ ರಾಜ್ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೂಡಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನೀರು ,ಬೈನಾಕುಲರ್ , ಎರಡು ಕ್ಯಾಮೆರಾ, ಛತ್ರ, 'Field Guide To Indian Birds' ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡಿನ ಕಡೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಕಿದೆವು. ಪಕ್ಷಿವೀಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಹವ್ಯಾಸವಾದ್ದರಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣ ಸಿಗುವ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು Field Guide ಬುಕ್ ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅದರ ಹೆಸರನ್ನು ನಮ್ಮ ನೋಟ್ ಬುಕ್ ನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಟ್ರಕ್ಕಿಂಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನೋಟ್ ಬುಕ್ ಗೆ ಹೊಸ ಹೆಸರೇನಾದರೂ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದರಂತೂ ನಮಗೆ ಹಾಲು ಕೂಡಿದಷ್ಟೇ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಪಕ್ಷಿವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಕ್ಷಿ ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ಮರದ ರೊಂಬೆ, ಕೊಂಬೆ, ಪೊಟರೆ , ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗಿಡಗಳ ಕಡೆಗೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣು ಆಯಿಸುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಈಗೆ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ ನಮ್ಮ ಪಯಣ ಬೆಟ್ಟ ಸೇರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಉರುಯುತ್ತಿದ್ದ. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಬಂದ ನಮಗೆ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸವಿದು ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣಿಸುವ ಸುಂದರ ಸ್ವಚ್ಛ ಕಾಡನ್ನು ನೋಡಿ ಬಿಸಿಲಿನ ಶಾಖ ಮರೆತೇ ಹೋಯಿತು. ಊಟವನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಿದ ನಾವು ಈ ಜಟಿಲ ಜಗತ್ತನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮರೆತು ಈ ಕಾನನದ ಸೊಬಗನ್ನು ಆಸ್ವಾಧಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಆವರ್ಣನೀಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮನದಲ್ಲೇ ಹೊಗಳುತ್ತ ಕುಳಿತೆವು.

ಹೀಗೆ ಕುಳಿತರೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕತ್ತಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಎದ್ದು ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಟ್ಟ ಇಳಿದು ಹುಲ್ಲು ಮಿಶ್ರಿತ ಫೈರ್ ಲೈನ್ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡೆಯ ತೊಡಗಿದೆವು, ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹಾರಿಹೋಗುವವೆಂದು ಹಾಗೂ ಆನೆ ಬಂದರೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಡಿನ ಮೌನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೌನವೂ ಲೀನವಾಗುವಂತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಈ ಮೌನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮೆಲೆ

‘ಏ ಹಾವು. . . . ಹಾವು. . . . ‘ ಎಂದು ಕಿರುಚಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಏನೋ ಸವರಿಕೊಂಡು ಹೋದುದರಿಂದ ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಾನು ಭಯದಿಂದ ತಕ ತೈ ತಕ ತೈ ಎಂದು ನಿಂತಲ್ಲೇ ಕುಣಿದೆ ಈ ನನ್ನ ಭರತ ನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾಲು ಹಾವನ್ನು ತುಳಿಯದಿದ್ದು ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವಿರಬೇಕು. ಈ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಘಟನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಮೈ ಬೆವರಿತು, ಕಾಲು ನಡುಗಿತು, ಎದೆಯ ಬಡಿತ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ದ್ವಿಗುಣವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ತಂಡದ ಸ್ನೇಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ರಾಜ್ ‘ಲೋ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದ್ಯಾ ನೋಡೋಳೋ ಅದು ಕೊಳಕ

ಮಂಡಲ ತುಂಬಾ ವಿಷ' ಎಂದಾಗ ಇದ್ದ ಅಲ್ಲ ಜೀವವೂ ಹೋದಂತಾಗಿ ಕಚ್ಚಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸಹ ಪರೀಕ್ಷಿಸದೇ ಅಲ್ಲೇ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತೆ. ಮತ್ತೇ ನಾನು ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆದಷ್ಟು ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎದ್ದು ರಾಜ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾಲಿನ ಬಳಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಚ್ಚಿರುವ ಮಚ್ಚೆಯಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸೇರಿ ಮತ್ತೇ ನಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದೆವು. ನನಗೆ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಮ್ಮೂರಿನ ಮಂಡಲಹಾವಿನ ಕೈಲಿ ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ಕುಂಟನಂತೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಲನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಂಡಲದ ಹಾವು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಎಂಜಲು ತಾಗಿದರೆ ಸಾಕು ಅದು ತಗುಲಿದ ಭಾಗದಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೇಹವೆಲ್ಲಾ ಕೊಳೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಾವನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸಂತೃಪ್ತರಾಗದೇ ಸುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯುವ ತನಕ ನಾನು ಅವರ ನಂಬಿಕೆ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ ಆದರೆ ನನಗೆ ರಾಜ್ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಿಳಿದಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವೆಂದು . ಕೊಳಕ ಮಂಡಲಗಳು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಬ್ಬಾವಿನಂನ ಕಂಡರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ತುಂಬಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗು ವಿಷಕಾರಿ. ಇದರ ವಿಷವು ಮಾಂಸವನ್ನು ಕೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನರಳಿ ನರಳಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನ ಉರಗ ನಾಟ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾವನ್ನು ತುಳಿದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಬಹುದೆಂದು. . 108 ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತೇ? ನಮ್ಮ ಮೊಬೈಲ್ ಗೆ ಟವರ್ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತೇ? ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿರಳವಾಗಿರುವ ಚಿರತೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾವು ಚಿರತೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು

'ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ನಿನ್ನ ದರುಷನವನ್ನು ನೀಡು' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅದರ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದು ನಮ್ಮ ಊರು ತಲುಪುವುದರಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಹಕ್ಕಿ ಲೋಕ

* ನಮ್ಮ...! ಈ ಕೆರೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: *Haliastur indus*

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಸರು: **Brahminy Kite**

ಮಾರ್ಚ್ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದಲೇ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತದ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತಾ, ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ನೆತ್ತಿಗೇರಿ ಬೆವರು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದಂತೆ, ಬೇಸಿಗೆಯ ಕಾಲ ಆರಂಭವಾದಂತೆಯೇ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಖಾಲಿಯಾಗಿ ದನ-ಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲೂ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಬದ್ದ ಗೊಜ್ಜು ನೀರಿನಲ್ಲೇ ಕಾಲ ತಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇಸಿಗೆ ಬಂದಿತೆಂದರೇ ಮುಗಿದ ಹಾಗೆಯೇ...!.

ಆದರೆ ವಾಜರಗುಡಿಸಲ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ವಡೇಯನಕೆರೆಯು ಎಂತಹ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗದರು ನೀರನ್ನು ತನ್ನ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿ-ದನಕರುಗಳ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಸದಾ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಖಾಲಿಯಾದರೂ ಸಹ ಈ ಸಣ್ಣ ವಡೇಯನಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನೀರಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ. ಅಜ್ಜ-ಮುತ್ತಜ್ಜ, ಅವರ ಅಜ್ಜನ ಎರಡು-ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಕಂಡಿರುವ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಹಿಂಥು ಪ್ರತಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಅರಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ದನಕರುಗಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ಕೆರೆಯ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮಳೆಯು ಸುಧ್ಧಳದ ನವುರು ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಕೆರೆಯ ನೀರೆಲ್ಲ ಕಾಫಿಯ ಬಣ್ಣ ತಿರುಗಿ ನೋಡಲು ತೇಟ್ ಕಾಫಿಯಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಫಿ ಬಣ್ಣದ ನೀರಿನಲ್ಲೇ ವಾಜರಗುಡಿಸಲ ಆಚಾರಿ ಪೈಕಿಯ ಹೆಂಗಸು ಬಟ್ಟೆ ಹೊಗೆಯುತ್ತಿದಳು, ಕೆಸರಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮರಿಗನ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಒರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದವು, ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಅತ್ತಿಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಸೇದುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದ, ಗುಡಿಸಲು ಮನೆಯ ರಾಮಚಾರಿ ಕುರಿಯ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ದರದರನೇ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಮೊಣಕಾಲುದ್ದದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಬುಸುಬುಸು ಎಂದು

ಬುಸುಗುಡುತ್ತಾ ಕುರಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ, ಆ ಕಡೆ ಗಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿಯು ಮೀನಿಗಾಗಿ ಗಾಳಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಅಂಜನಯ್ಯನ ಗುಡಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಜಂಗಾಲ್ ಪಾಳ್ಯದ ಜಂಗ್ಲಿ ದನಗಳು ನೀರಿಗಾಗಿ ಓಡೊಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಈಗಲೂ ಕಣ್ಮುಂದೆ ಮೂಡುತ್ತವೆ.

ಕೆರೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿರುವ ವಂಡು, ನೀರಿನ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂತು, ನೀರು ಹಿಂಗಿದಂತೆ ಆ ನವಿರಾದ ಮಣ್ಣು 'ವಾಟರ್ ಪ್ರುಫ್' ಸಿಮೆಂಟಿನಂತೆ ತಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಈ

ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಗೆ ನೀರು ಖಾಲಿಯಾಗದು. ಈ ಕೆರೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಗಾಳ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿಗೆ ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರಿಗೆ ಒಂದತ್ತು ಸಣ್ಣಪಣ್ಣ ಮೀನುಗಳು ಸಿಗಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನೇ ಸಂಜೆ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಗೊಜ್ಜುಮಾಡಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಮ್ಮೆ ಕಾಡುಹಂದಿಯ ಜಾಡುಹಿಡಿದು ಬಂದಿದ್ದ ದುರ್ಗನು ಕೆರೆಯ ಕೆಸರು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪದಪ್ಪ ಮೀನುಗಳು ತೇಲುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, “ಏ. . . ನಾನ್ಮಗ್ನೊವು. . .ಬೊಲ ಅವ್ವಪ್ಪೋ. . .! ಕೊದ್ದೋಳು . . .!” ಎಂದು ಪೇಚಾಡುತ್ತಾ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡಿದ ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡೇ ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಅಂಗಿ-ಪಂಚೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಅತ್ತಿ ಮರದ ಬುಡದ ಕೊಂಬೆಗೆ ತಗುಲಿಹಾಕಿ, ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದು ಮೊಣಕಾಲುಧ್ಧ ಕೆಸರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನೀರಿನ ತಳದ ಬುದುರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬಂದ ದನಕರು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುವ ಕೊರದ(ಮೀನು)ಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದು ದಡಕ್ಕೆ ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ! ದುರ್ಗನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಬಂದು ಶಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಗರಡ(ಹದ್ದು)ಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ದುರ್ಗನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಸರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡಿ ದಡಕ್ಕೆ ಎಸೆದರೆ! ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಿಕೊಂಡಿದ ಗರುಡಗಳು ಬಂದು ದುರ್ಗನ ಎಸೆತದ ಏಟಿಗೆ ವದ್ದಡುತ್ತಿರುವ ಮೀನುಗಳನ್ನ ಸುಲಭವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಲಿಷ್ಠ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಚಂಗನೇ ಎತ್ತುಕೊಂಡು ಹಾರಿ ಅತ್ತಿಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ದುರ್ಗನಿಗೆ ಕೊಪ ಬಂದು 'ಬೊಸುಡಿ ಮುಂಡೆವು! ಕೈಗೆ ಸಿಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಗರುಡಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಹಲ್ಕು ಮಾತುಗಳಿಂದ

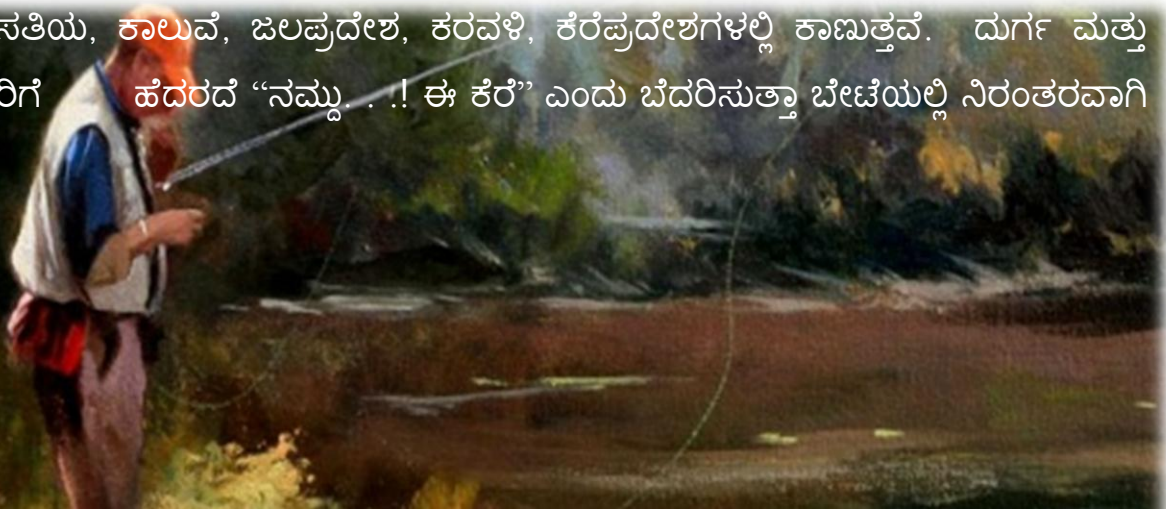
ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನು, ಯಾರೋ ಈ ಬಿಳಿ ತಲೆ ಗರುಡಗಳು ವಿಷ್ಣುವಿನ ತೇರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು 'ಅಯ್ಯೋ ಸಾಮಿ ಕಾಪಾಡು ತಪ್ಪಾಯಿತು. . .!ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬಿಡಪ್ಪ' ಎಂದು ದೇವರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು, 'ಅಚಲಚಲ ಏ. . ಏ. . !ಹೋಗಿ ದೂರ!' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ.

ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದ ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಈ ಗರುಡಗಳದ್ದೆ! ದುರ್ಗನಿಗೆ ರೇಗಿಹೋಗಿ! ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತು ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲಲ್ಲಪ್ಪ. . .! ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕಾರ್ಯನಿರತನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಗಾಳದ ಗಲವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳಗಳ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕವರ್ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ದುರ್ಗನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತ. 'ಏ ದುರ್ಗ. .ಏನ್ ಮಾಡ್ತಿ ನೀರಲ್ಲಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ 'ಹೋ ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿ ನೀನಾ. . .ಒಳ್ಳೆ ಟೈಂಗೆ ಬಂದೆ ಬಾ ಮಾರಾಯ!, ಬೊಲ ಮೀನುಗುವೆ! ಈ ಹಾಳದೋವು ಹದ್ದುಗ್ಗು ಮೀನ್ ದಡಕ್ಕೆ ಎಸಿದ್ರೆ ಸಾಕು ಎತ್ತೊಂಡು ಪರಾರಿಯಾಯ್ತೆ! ಅಂತಿನಿ. ಒಳ್ಳೆ ಟೈಂಕ ಬಂದೆ ಬಾ ಬಾ. . . ' ಎನ್ನುತ್ತಾ. ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಸೆಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದ, ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೋ ಆಶ್ಚರ್ಯ". ನಂದೂಕೆ ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆತನ್ನ ಇಡಿದ್ರೆ ಈ ಪಾಟಿ ಮೀನು ಸಿಕ್ತಿರ್ಲಿಲ್ಲ ಬುಡು!, ಇದು ಒಳ್ಳೆ ಉಪಾಯ ಮಾರಾಯ', ಎಂದು ಬಾಯಿ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟೊಂಡ.

ಈ ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿ ಬಂದಿದೆ ನಮ್ಮ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡವೋ ಏನೋ ಗರುಡಗಳ, ಕ್ಯಾ. . .ಕ್ಯಾ. . .ಕ್ಯಾ. . .ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿಗೆ ಹೊಸ ರೀತಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತೆ ಎಂಬ ಖುಷಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಗನು ಎಸೆಯುವ ಮೀನುಗಳು ನೆಗೆದಾಡುತ್ತಾ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚಂಗನೇ ನೀರಿಗೆ ಹೋದ ಮೀನನ್ನು 'ಹರೇ ಹಿಸ್ತಿ ತಪ್ಪಿಸ್ಕೊಂತು' ಎಂದು ಜೊರಾಗಿ ಕೂಗಿದ. 'ಏ ಸಾಬಿ ಹಿಡಿ ಮಾರಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ. . .!' ಎಂದು ದುರ್ಗನ್ನು ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿಯನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾ, ಬೇಜರಾಗಿ ಮುಖವನ್ನು ಸಪ್ಪಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ.

ಈ ಗರುಡಗಳಿಗೆ ಕೀಟಗಳು, ಕಪ್ಪೆಗಳು, ಹಾವುಗಳು ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಹಾರವಾದರೂ ಕೂಡ ಮೀನುಗಳೆಂದರೆ ತುಂಬ ಇಷ್ಟ!, ಮೀನು ಶಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಗನಿಗಿಂತ ಬಲು ತಲೆ!, ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ ಮೇಲಿನಿಂದಲೇ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ತೀಕ್ಷ್ಣ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ರನೇ ಬಂದು ಚಂಗನೇ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಗರುಡ ಪಕ್ಷಿಯು ಹದ್ದಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಪಕ್ಷಿ, ತಲೆ ಮತ್ತು ಎದೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ, ಹಳದಿಯ ಮೊನಚಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ಕೊಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳು. ಕವಲಾದ ಕಂದು ಬಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಅಗಲವಾದ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎರಡು-ಮೂರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಟ್ಟು ಮರಿಮಾಡುತ್ತವೆ. ಗರುಡಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನವಸತಿಯ, ಕಾಲುಪೆ, ಜಲಪ್ರದೇಶ, ಕರವಳಿ, ಕೆರೆಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಸುಬ್ಬನ್ ಸಾಬಿಯಂತವರಿಗೆ ಹೆದರದೆ "ನಮ್ಮ . . ! ಈ ಕೆರೆ" ಎಂದು ಬೆದರಿಸುತ್ತಾ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಿರತವಾಗುತ್ತವೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನ

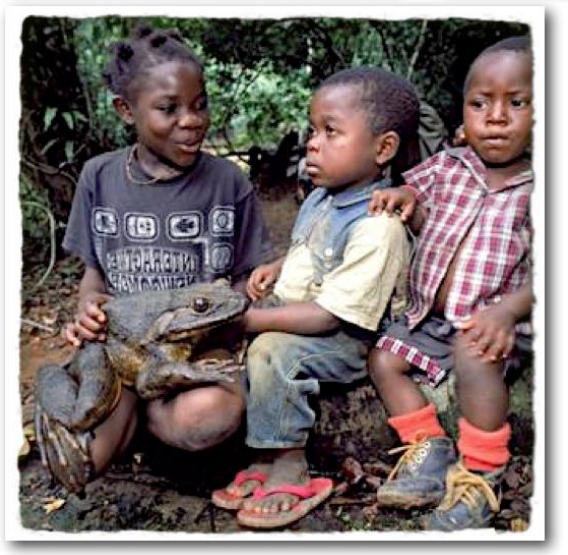
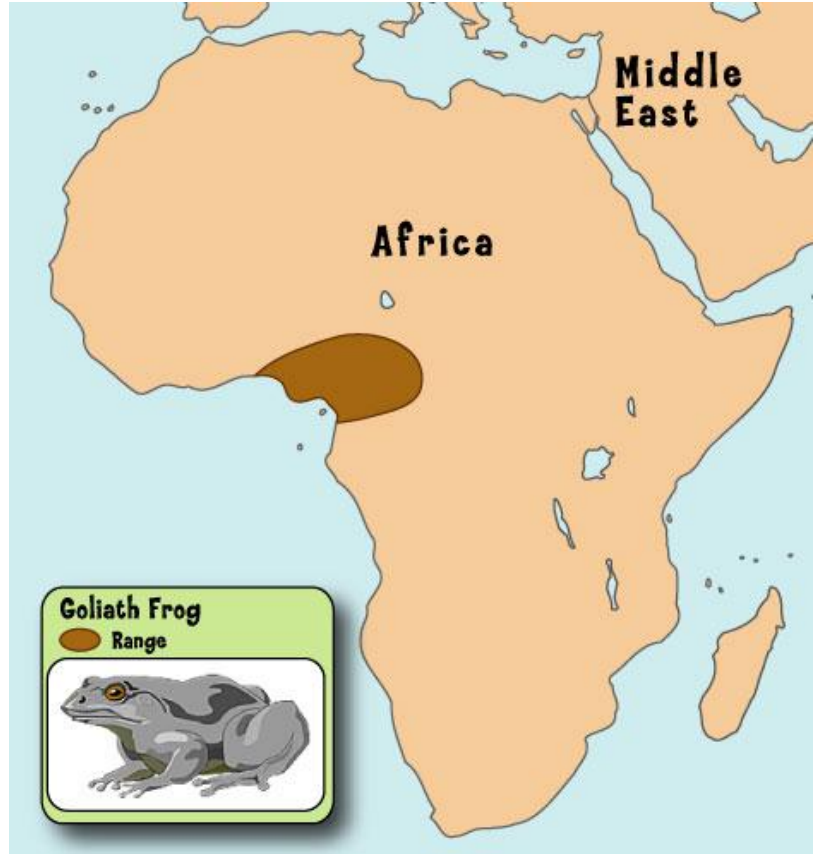
* ರಾಕ್ಷಸ ಕಪ್ಪೆ

ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ತಂಡವೊಂದು ಮಡಗಾಸ್ಕರ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಪ್ಪೆಯ ಪುರಾತನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅಗಲವಾದ ಬಾಯಿಯ , ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಉದ್ದದ , ಐದು ಕೇಜಿ ತೂಕವಿದ್ದ ಈ ದೈತ್ಯ ಪುರಾತನಕಪ್ಪೆ ಫಾಸಿಲ್ ಅನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ರಾಕ್ಷಸ ಕಪ್ಪೆ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ .

ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಕಪ್ಪೆ ದೊಡ್ಡದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಗಿತ್ತು , ದೊಡ್ಡ ಬಾಯಿಯುಳ್ಳ ಇದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸರೀಸೃಪಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನುಂಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿತ್ತು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬದುಕಿರುವ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಪ್ಪೆ ಎಂದರೆ ಗಲಾಯತ್ ಕಪ್ಪೆ . ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ರಾಕ್ಷಸ ಕಪ್ಪೆಯ ನೇರ ಸಂಬಂಧಿ ಅಲ್ಲ.

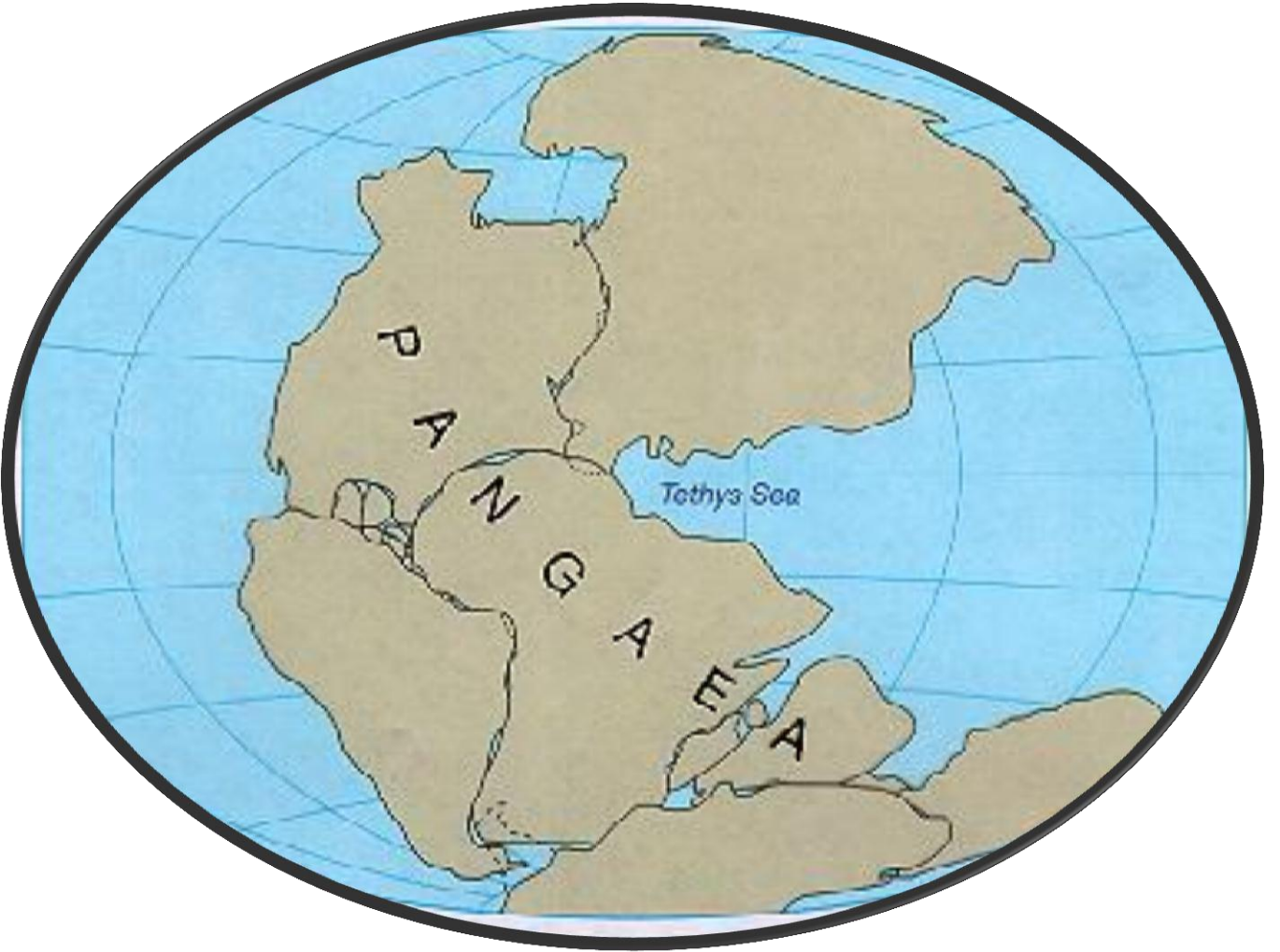

ಗಲಾಯತ್ ಕಪ್ಪೆ

ಮತ್ತೆ ಸಧ್ಯ ಮಡಾಗಾಸ್ಕರ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬದುಕಿರುವ ಕಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಪ್ಪೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ೧೦ ಸೆಂ. ಮೀ ದೊಡ್ಡದಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಮತ್ತೆ ಈ ಅಗಲವಾದ ಬಾಯಿಯುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸ ಕಪ್ಪೆಯ ಸಂಬಂಧಿಕರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಮಡಾಗಾಸ್ಕರ್ನಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಮೇರಿಕಾಗೆ ನಡುವೆ ಇರುವ ಸಾಗರವನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾಟಿದವು ? ಎಂಬುದೇ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗೆ ಉಸಿರಾಟ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಬದುಕಲಾರವು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಗಳಿಲ್ಲ!.

ಈ ನೂತನ ಆವಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಜೀವವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಆಮೇರಿಕಾಗೂ ಮತ್ತು ಮಡಾಗಾಸ್ಕರ್ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸಂಪರ್ಕ ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡ ಹಾಗೂ ಮಡಾಗಾಸ್ಕರ್ ದ್ವೀಪಗಳು ಅನಾದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಾಗಿನ ನಕ್ಷೆ

ಮಹಾಪ್ರಳಯ

ಅಂತ್ಯವು ಇಂದೇ...
ಮಹಾಪ್ರಳಯವಿಂದೇ
ಜೀವರಾಶಿಯ ಅಂತ್ಯಕಾಲ
ಕಾಲಜ್ಞಾನದಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿಪ ಅಂತ್ಯದಿವಸವಿಂದೇ

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಗಳು ಘಟಿಸವಂತೆ
ಹೊಸಯುಗಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪರನವಂತೆ
ಸಾವಿರ ತರ್ಕದ ಸಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ
ನೇಸರನ ಹೊಸ ರಶ್ಮಿಗೆ ಹೊಸ ಉದ್ಭವವಂತೆ

ಅನ್ಯಗ್ರಹ ಜೀವಿಯಾ ಅಗಮಕೆ
ನವಖುತುಮಾನದ ಅನುಸರಣ
ಜೀವ ಸಂಕುಲದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕಾಗಿ
ಕಲ್ಪನಾ ಲೋಕದ ಈ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯನ

ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಆ ನೇಸರ
ಧರೆಯೊಳಗೆ ಅದೇ ಹರುಷದಿಂದ
ಸೊಗಸಿತ್ತ ಸರ್ವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ
ಮತ್ತೆ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ.

ಅಂತ್ಯವಿಹುದು ಇಲ್ಲೇ!
ಅರಿಯಲಿ ಅದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ
ಮೂಡಲಿ ಹೊಸ ಜಾಗೃತಿ
ಉಳಿಯಲಿ ಸಜೀವ ಜೀವಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕೃಷ್ಣನಾಯಕ್